

שיטה מקובצת

סא:

וּנִילָךְ **מַעֲרֹב**. הוי מנִי למימר אַס כן למינו למה לי: **מכדי כ"ד** עופות **טמאים** הם. וזכולו איכא ג'

סימני טהרה זר מעורב ואי אפשר דהאי דאיתיה צפרס ליתיה צחד מהני והאי דאיתא צעזניה נמי ליתיה צהני וכתב לן תרי זימנין כל חד וחד דלא תיכליה צהאי סימנא והוה ליה צ' כתוצים הצאים כלחד ואין מלמדין לשאר עופות הצאין לפנינו דלא תיכליה צחד מהני תרי סימנים וכיון דאין מלמדין מנא לן איסורא דאיטריך נשר למשרייה כך פירש צקונטרס וא"ת והא אכתי אינטריך נשר להמיר אותו סימן שלישי דליתיה לא צפרס ולא צעזניה אלא צי"ט לחודייה דה"ל דאסור דהא השמא מיבעיא נהי דלא הוה אסרינן צחד ועזניה משום דהוּו צ' כתוצין הצאין כאחד כיון דליתנהו צי"ט עופות מ"מ צאותו סימן שלישי הייתי אוסר ואי ה"א דאותו שלישי הוא צעורב הוה ניחא דהשתא נמי הוּו צ' כתוצים עורב וי"ט עופות ומיהו צלאו הכי לא קשה מידי דמנין היה לי לאסור צאותו סימן שלישי דמי"ט עופות לא ילפינן כלל לא צמה מניין ולא צק"ו דהוּו להו י"ט כתוצין הצאין כלחד ואין מלמדין ומסיק דחד מהנך תלתא דהדרי צכולוהו איתיה או צפרס או צעזניה והרציעי ישנו צחצירו נמנא שסימן זה לא נאמר אלא פעם אחת מזה דתימא דנילף מיניה לאסור עוף הצא צסימן אחד צחד מן הסמינן הללו דהא לא ידעינן מאי

ניהו ההוא סימן דאיכתיב לחודיה למילף מיניה להכי אתא נשר למימר האי הוא דלית ליה כלל טמא הא צעוף הצא צסימן אחד טהור כך פירש צקונטרס וצחנם פי' דלא ידעינן ליה מאי ניהו ההוא סימן דאיכתיב לחודיה למילף מיניה דאפילו ידעינן ליה כדפרישית שהיו מכירים שלך ותגשמת וכום וינשוף מ"מ איטריך נשר למימר דלא ילפינן מיניה לאסור צההוא סימן וא"ת והכי הוה מנִי למילף מהאי דאית ציה סימן החדש לאסור צסימן אחד כזה אי"כ למה לי דכתב רחמנא ההוא דאית ציה חד מהני ג' סימנין דהדרי צכולוהו השתא צתלתא לא אכלנין צחד מיבעיא אלא ודאי להכי כתיב סימן הישן צחד מהנך לומר דלא תילף גס מן החדש ולעשות שני כתוצין דלגופיה לא איטריך דאחי מקי"ו מי"ט עופות לאו פירכא היא דמהנהו לא ילפינן כלל דכולוהו חשיבי מי"ט כתוצים הצאים כלחד כדפרישית ולהכי פרטיה רחמנא לההוא דאית ציה חד סימן מהנך ג' סימנין של י"ט עופות ולהכי נמי פרט לעורב דלא ילפינן מיניה כלל ואכלנין צחד חד מהנך ג' סימנין וא"ת ומאחר דמי"ט עופות לא גמרינן ולכן דריך למיכתב חד דאית ציה חד מסמינייהו א"כ נילף מיניה מההוא אחד דדריך למיכתציה ציה דעתה אינן צ' כתוצים כיון דדריך למיכתציה וי"ל דלא שייך למילף מיניה כלל דהא לא גמרינן מי"ט עופות מכל אותן היתרים על שנים הראשונים הכתוצים משום דאיטריך קרא למכתצניהו דלא מנִינו למילפיניהו משנים הראשונים דהוּו צ' כתוצים הצאים כלחד הכי נמי ליכא למילף מיניה והרי הן השתא צ' כתוצים הצאים כלחד שאותו סימן כתוב

עשרים זימנין ועוד יש לומר כל הסוגיא צעינן אחר דמתחלה חישב פרס ועזניה צ' כתוצים הצאים כלחד כלומר משום דאי מינייהו ילפינן לטמא צסימן אחד א"כ לישתוק או מפרס או מעזניה ומחד הוה ילפינן דעוף הצא צסימן אחד טמא והי"ה לחצירו וכי תימא אי לא כתיב אלא פרס הוה אמינא צאותו סימן שיטנו צפרס טמא אצל צעזניה שיש צו סימן אחר אימא דאותו סימן הוי סימן חשוב וטהור צאותו סימן גרידא הא כיון דאותו סימן הוי צשאר י"ט עופות א"כ אינו חשוב לטהר צפני עצמו דכי איכא תרי צהדיה (הדדי) הוי טמא כל שכן הוּו צפני עצמו ולא היה דריך למכתב עזניה וילפינן לה מפרס אלא להכי כתציה למימר דהוּו צ' כתוצים הצאים כלחד ואין מלמדין ומשני דאיכא סימן אחד צפרס או צעזניה דליתיה צי"ט עופות והשתא לא הוּו צ' כתוצים דכי ילפת לטמא צסימן אחד מאותו סימן שיש צי"ט עופות לא מנִי למימר אידך דכתב רחמנא למה לי דאיטריך משום אותו סימן חדש דה"ל שהוא סימן חשוב יותר לטהר דליתיה צשום עוף טמא אצל מההוא ודאי שיש צו סימן החדש לא הוה ילפינן לטמא צסימן אחד דא"כ אותו שיש צו סימן צשי"ט עופות למה לי דאותו אינו חשוב יותר לטהר ומיהו קשה דאי מאותו שיש צו סימן אחד של י"ט עופות ילפת לטמא עוף הצא צסימן אחד לא ליכתוב כלל אלא סימן החדש והוה ילפינן מיניה דכל עוף הצא צאותו סימן טמא וכי"ש צלחד משאר ג' סימנין דלא מהני צשאר עופות ופי' הקונטרס עיקר ומיהו קשה לפי' הקונטרס דלמה חשיב צ' כתוצים אותו שסימן טהרה שלו מי"ט עופות ושצחד מהנך ומה צבך דילמא אחי ללמד על עצמו ועל כיוצא צו שיש לו אחד מג' סימני טהרה דטמאים דמי"ט עופות לא הוה אחי דכולוהו כי"ט כתוצים הצאים כלחד ולא דמו כלל לאותן היתרים על שנים הראשונים של י"ט עופות דאע"ג דלריכי לגופייהו א' דלא ילפינן מינייהו היינו משום דאס איתא דילפינן מינייהו לא ליכתוב אלא חד ומשאר כולוה לישתוק אצל הכא מאי לישתוק אי לא כתיב חד דליתיה צפרס או צעזניה לא יליף מי"ט משום דהוּו י"ט כתוצין הצאין כלחד ואי כתיב חד דליתיה צפרס או צעזניה לא ילף מי"ט אסירא אצל שנים או שלשה שרו ולהכי לריכי תרוייהו ולעולם נילף מסימן היחידי דליתיה צפרס או צעזניה ולא דמי כלל לאותם י"ט גופייהו היתרים על השנים דהס שוים כולם ואס איתא דילפינן מינייהו לישתוק מכולוה ולא ליכתוב אלא חד: צקי

אלו טרפות פרק שלישי חולין

א"כ. דמעזניה צעינן למילף למה לי דכתב נשר אלא מדכתציה ש"מ לא תילף מעזניה ושאר עופות הצאים צסימן אחד שאין מין פרס ועזניה טהור דמנשר תילף דלית ליה כלל לא תיכול הא אית ליה חד אכול וכי"ש תרי ותלתא חוץ מעזניה ופרס דלא תכשרינהו צחד ועורב נמי אע"ג דאית ליה תרי לא תיכול

ושאר עופות המפורשין אע"ג דאית להו תלתא לא דלהכי פרט צהו קרא משום דלחו מנשר להיתירא: **אלא טעמא דכתב רחמנא נשר**. משום הכי קים להו דסימן אחד טהור: **הא לאו הכי הוה אמינא לילף מפרס ועזניה**. דלא תכשריה צסימן אחד: **אין מלמדין**. דאי צחד סימן אחי לאורויי ולמילף מיניה דטמא ליכתוב חד ולית אידך מיניה: **דאיכא צהאי ליכא צהאי**. אותו סימן שיטנו צזה אינו צזה הלכך לאו שני כתוצין הצאין כלחד נינהו דהא מילרך לריכי דאי כתיב פרס הוה אמינא צהאי סימנא הוּו דלא תיכול אצל צסימנא דעזניה אכול להכי אינטריך עזניה ואי כתב עזניה פרס לא אחי מיניה וכיון דתרוייהו לריכי הוה אמינא נילף מינייהו דצסימן אחד לא תיכול כתב **הא**. וזכולוהו איכא ג' סימני טהרה צר מעורב ואי אפשר דהאי דליתיה צפרס ליתיה צחד מהני והאי דליתיה צעזניה ליתיה צחד מהני וכתב לן צההוא סימנא והוּו להו צ' כתוצין הצאין כלחד ואין מלמדין לשאר עופות הצאין (א) לפניו דלא תיכליה צחד מהני תרי סימני וכוין דאין מלמדין

מנא תיתי לן איסורא דאיטריך נשר למשרייה: **סלתא הדרי צנולוהו**. השלשה חזורים צכולן כלומר כולן צין מין שיש לו שלשה דהיינו עשרים מינייהו וצין עורב דיש לו צ' אותן צ' מאלו שלשה הן והרציעי אינו א' כלחד מכל שלשה סימנין המנויין החוזרים בהם וחד מהנך שלשה איתיה אי צפרס אי צעזניה והרציעי ישנו צחצירו ונמנא שסימן זה לא נאמר אלא פעם אחת: **מזה דסימא נילף מיניה**. לאסור עוף הצא צסימן אחד צחציה מכל הסמינים הללו דהא לא ידעו מאי ניהו ההוא סימנא דאיכתב לחודיה למילף מיניה להכי אתא נשר למימרא האי הוּו דלית ליה כלל א' הא עוף הצא צסימן אחד טהור: **ה"ג אלא סורים דכתב רחמנא למה לי**. הואיל ולא מינייהו ילפינן ואי לגופייהו לא איטריכו דהא אפילו צסימן אחד טהור: **לקרנן**. שכן לצדן כשרים לקרנן ולא עוף אחר והאי דקתני להו תנא לעיל וקאמר אף כל לא איטריך למילף מינייהו מידי סימני טהרה דהא צסימן אחד נפקא לן מנשר וכל שכן צד' אלא סימנא צעלמא אורי לן שאלו הן סימני טהרה אותן שהנשר והתורין חלוקין בהן. ואית דגריס אלא תורין דקתני תנא למאי הלכתא ולא יתכן דהא א"כ מאי תירוואיה דריב עוקצא דקאמר לקרנן דמי איכא למימר אף כל מרצי תרגולין לקרנן הואיל ויש צהן ד' סימנים והלא כמה פעמים שנה צהן הכתוב ותינא צתורת כהנים^[א] יכול כל עוף יהא כשר לקרנן תלמוד לומר וקריצי מן התורים וגו' אין לך עוף כשר אלא תורים וצני יונה:

היה

דאי מינייהו ילפינן לטמא צסימן אחד א"כ לישתוק או מפרס או מעזניה ומחד הוה ילפינן דעוף הצא צסימן אחד טמא והי"ה לחצירו וכי תימא אי לא כתיב אלא פרס הוה אמינא צאותו סימן שיטנו צפרס טמא אצל צעזניה שיש צו סימן אחר אימא דאותו סימן הוי סימן חשוב וטהור צאותו סימן גרידא הא כיון דאותו סימן הוי צשאר י"ט עופות א"כ אינו חשוב לטהר צפני עצמו דכי איכא תרי צהדיה (הדדי) הוי טמא כל שכן הוּו צפני עצמו ולא היה דריך למכתב עזניה וילפינן לה מפרס אלא להכי כתציה למימר דהוּו צ' כתוצים הצאים כלחד ואין מלמדין ומשני דאיכא סימן אחד צפרס או צעזניה דליתיה צי"ט עופות והשתא לא הוּו צ' כתוצים דכי ילפת לטמא צסימן אחד מאותו סימן שיש צי"ט עופות לא מנִי למימר אידך דכתב רחמנא למה לי דאיטריך משום אותו סימן חדש דה"ל שהוא סימן חשוב יותר לטהר דליתיה צשום עוף טמא אצל מההוא ודאי שיש צו סימן החדש לא הוה ילפינן לטמא צסימן אחד דא"כ אותו שיש צו סימן צשי"ט עופות למה לי דאותו אינו חשוב יותר לטהר ומיהו קשה דאי מאותו שיש צו סימן אחד של י"ט עופות ילפת לטמא עוף הצא צסימן אחד לא ליכתוב כלל אלא סימן החדש והוה ילפינן מיניה דכל עוף הצא צאותו סימן טמא וכי"ש צלחד משאר ג' סימנין דלא מהני צשאר עופות ופי' הקונטרס עיקר ומיהו קשה לפי' הקונטרס דלמה חשיב צ' כתוצים אותו שסימן טהרה שלו מי"ט עופות ושצחד מהנך ומה צבך דילמא אחי ללמד על עצמו ועל כיוצא צו שיש לו אחד מג' סימני טהרה דטמאים דמי"ט עופות לא הוה אחי דכולוהו כי"ט כתוצים הצאים כלחד ולא דמו כלל לאותן היתרים על שנים הראשונים של י"ט עופות דאע"ג דלריכי לגופייהו א' דלא ילפינן מינייהו היינו משום דאס איתא דילפינן מינייהו לא ליכתוב אלא חד ומשאר כולוה לישתוק אצל הכא מאי לישתוק אי לא כתיב חד דליתיה צפרס או צעזניה לא יליף מי"ט משום דהוּו י"ט כתוצין הצאין כלחד ואי כתיב חד דליתיה צפרס או צעזניה לא ילף מי"ט אסירא אצל שנים או שלשה שרו ולהכי לריכי תרוייהו ולעולם נילף מסימן היחידי דליתיה צפרס או צעזניה ולא דמי כלל לאותם י"ט גופייהו היתרים על השנים דהס שוים כולם ואס איתא דילפינן מינייהו לישתוק מכולוה ולא ליכתוב אלא חד:

מסורת הש"ס

^[א] וקדושין כד. וש"נ].

^[ב] [צ"ל צלחד], א] ויקרא פ"ק ט].

◀◀==▶▶▶▶▶

הגהות חב"ח

(א) רש"י ד"ה מכדי כ"ד וכו' הצאין לפנינו דלא תיכליה: (ב) ד"ה מהו דמימא וכו' דלית ליה כלל טמא הא שף:

◀◀==▶▶▶▶▶

מוסף רש"י

ושני כתובין הבאין באחד אין מלמדין. מלגל כתיב אחד וגמור כולוה מיניה (קדושין כד.) מדהדר כתיב לאידך ולא ילפא מחצריה שמע מינה דוקא הני קאלמר (פסחים מה.).

א] דאע"ג דצריכי לגופייהו לא ילפינן מינייהו דהיינו משום דאס איתא דילפינן מינייהו לא ליכתוב אלא חד ומשאר כולוה לישתוק אבל הכא ממאן לישתוק אי לא כתיב:

◀◀==▶▶▶▶▶

רבינו גרשום

א"כ פרס ועזניה דכתב רחמנא למה לי. שהן יש בהן חד סימן ומהו הסימן אחד יש בו אחד מג' סימנין שבשאר עופות טמאין ואחד יש בו סימן רביעי שאינו ככולן שאינו דרוס: הוּו להו שני כתובים הבאין כאחד. כלומר דמעיקרא צברינן דשניהן יש בהן סימנן שוין והוּו להו שני כתובים הבאין כאחד: סוף דאיתיה בפרס איתיה צחד מהני כו'. בעשרים ואחד עופות: עורב אית ליה תרתי תרתי. כלומר מאותן סימנין דיש בכ"א עופות טמאין יש בעורב תרי פרס ועזניה אית להו חד חד סימן אחד יש בו סימן אחד מהני סימנים דיש בכ"א עופות טמאין והסימן הרביעי שאינו דרוס אי בפרס איתיה אי בעזניה איתיה דלית צכולוהו אחריני ומיניה מצנין למינמר דהוא אינו דומה לא לחבור ולא לעשרים ואחד: אי אפשר דליכא חד מיניה דדמי לחבריה כו'. כלומר מהני עשרים ואחד אי אפשר דליכא חד מינייהו דדמי לפרס ועזניה והוּו ליה האי דדמי לפרס ועזניה שני כתובים הבאים כאחד ולא גמרינן מיניהו: גמריי עשרים וארבע כו'. ואי פרינן למה אינו מוקשה כמעיקרא א' דאמר ליה גמירי הלכה למשה מסיני ליכא פירכא: לקרבן הן כשרין. ולא עוף אחר: בב' סימנין טהורין:

א] נראה דצ"ל דהא דלמר ליה גמירי היינו הלכה למשה מסיני וליכא פירכא.